

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUT- SKOTTETS BETÄNKANDE 16/2003 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 9 kap. 3 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 18 september 2003 en proposition med förslag till lag om ändring av 9 kap. 3 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa (RP 69/2003 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Marjaana Maisonlahti, social- och hälsovårdsministeriet

- lagstiftningsråd Pasi Järvinen, arbetsministeriet
- jurist Olli Häkkinen, Folkpensionsanstalten
- jurist Kalle Räisänen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- ombudsman Jyrki Hollmén, Industrins och Arbetsgivarnas Centraförbund
- ombudsman Mikko Räsänen, Servicearbetsgivarna rf
- arbetsmarknadsombud Merja Berglund, Företagarna i Finland
- ordförande Lea Karjalainen, Finlands Arbetslösas Samarbetsorganisation TVY.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras. För arbetsmarknadsstöd mildras behovsprövningen av makens inkomster. Ändringen genomförs så att det avdrag från makens inkomster som görs före behovsprövningen höjs. Maximibeloppet föreslås bli höjt från 236 till 536 euro i månaden.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2004 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2004.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning finner utskottet propositionen nödvän-

dig och lämplig. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Arbetsmarknadsstödet har ända från början varit behovsprövat. Ett villkor för stödet är alltså att den sökande är i behov av ekonomiskt stöd. Enligt 9 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa gäller behovsprövningen inte bara den arbetslösas egna inkomster utan också makens. Grundlagsutskottet har haft den uppfattningen att en sådan behovsprövning inte utan vidare harmonierar med de grundläggande fri- och rättigheternas individuella karaktär (GrUU 46/2002 rd). Det som bäst går ihop med grundlagen är att behovsprövningen bara gäller den arbetslösas egna inkomster, anser grundlagsutskottet. Social- och hälsovårdsutskottet har också ansett det nödvändigt att utreda om makens inkomster kan undantas behovsprövningen av arbetsmarknadsstödet (ShUB 43/2002 rd).

I sitt program säger statsminister Matti Vanhanens regering att behovsprövningen av makens inkomster vid ansökan om arbetsmarknadsstöd lindras. Enligt social- och hälsovårdsutskottet är det bra att regeringen föreslår lindringar i

behovsprövningen redan i sin första budgetproposition. Dessutom är det positivt att lindringen gäller ett ganska stort belopp. Därmed har justeringen också en faktisk effekt på familjernas disponibla inkomster. Med avseende på en motiverande socialtrygghet och åtgärderna för att slopa flitfällorna är propositionen befogad och medverkar till att höja de arbetslösas benägenhet att ta ett arbete. Propositionen är också motiverad i familjepolitiskt hänseende för att makarna av inkomstskäl inte ska lockas att till exempel ordna sitt boende enligt behovsprövningen, vilket kan resultera i merkostnader för vissa andra förmåner.

Förslag till beslut

På grundval av det ovanstående föreslår social- och hälsovårdsutskottet

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 12 november 2003

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Valto Koski /sd
vordf. Eero Akaan-Penttilä /saml
medl. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Anneli Kiljunen /sd
Marjaana Koskinen /sd
Pehr Löw /sv
Riikka Moilanen-Savolainen /cent
Aila Paloniemi /cent
Leena Rauhala /kd

Juha Rehula /cent
Paula Risikko /saml
Arto Seppälä /sd
Osmo Soininvaara /gröna
Tapani Tölli /cent
Raija Vahasalo /saml
Erkki Virtanen /vänst
Tuula Väättäinen /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.